

Uğur Mumcu'nun Kaleminden Terörün Yakın Geçmiş Tarihçesi... İz Sürerken...

Uğur Mumcu'nun Yazı ve Konuşmalarından
Derleyen: Işık KANSU

1960 sonrası, "antiemperyalist" bilinçle yetişen yüksek öğrenim gençliği, "petrol ve madenlerin millileştirilmesi", "bağımsız dış politika" gibi konuları savunarak, yasal yollarla seslerini duyurmaya başladılar: Gençlik, ulusçu, toplumcu ve devrimci bilinçle halkı uyarmaya ve uyandırmaya çalışıyordu.

Karşı eylem planladı hemen...

Aynı dönemde, bir siyasal partiyi ele geçiren Alpaslan Türkeş ve arkadaşları, "komando kampları" adı verilen silahlı eğitim merkezlerinde bazı gençleri "milliyetçi-toplumcu" öğretilerle yetiştirmeye çalışmaktaydı. Bu örgütlenme biçimi, açıkça Siyasi Partiler Yasası'na aykırıydı. Fakat devir Süleyman Demirel devriydi ve bu devrin Başbakanı:

- İti ite boğduruyorum... gerekçesiyle, ülkede çıkacak bir sağ-sol çatışmasından çıkar ummaktaydı.

Kanlı öğrenci çatışmaları bundan sonra başladı. Cinayetler birbirini kovaladı. Sokak ortalarında, üniversite yurtlarında vurularak öldürülen öğrencilerin hiçbirinin katili bulunamıyordu. Üstelik olaylar bütün şiddetiyle sür-

dürülüyor ve devrin sorumlu hükümeti, bir "kapalı tribün" seyircisi gibi olup-bitenleri göz ucuyla izlemekle yetiniyordu. Böylece günden güne, üniversiteler birer savaş alanına dönüştü. Silahlı baskınlar, sokak ortasında vuruşmalar sürüp durdu.

Hükümetin sorumsuz başı aynı günlerde:

- Sokaklar yürümele aşınmaz... diye önemsemez görünüyordu olup bitenleri. Fakülte sınırlarını aşan öğrenci olaylarını önlemek gerekçeyle, polis birlikleri yanında, Silahlı Kuvvetler'den de askeri birlikler çağrılmakta, böylece "asker-öğrenci" çatışması yaratılabilmesi için gerekli ortam oluşturulmaktaydı.

Bunlar, toplum olaylarının ortaya çıkarttığı basit rastlantılar mıydı, yoksa gizliden gizliye uygulanan bir "plan"ın gerekleri miydi? Olayları, geriye doğru dönüp değerlendirdiğimizde, bu ikinci olasılığa ağırlık vermek akla yakın gelmektedir. Bir de, olayların içindeki "kışkırtıcı ajanlar" teker teker saptanınca, bazı gerçekler iyice su yüzüne çıkmaktadır. İstenmiştir, körüklenmiştir bazı olaylar. Hiç şüphenez olmasın.

Bu tür olayların akışı ile 12 Mart gününe gelindi.

(Yeni Ortam, 13 Kasım 74, Sormayalım mı?)

"İnsanlar, insanlar niçin hapis yatar? Niçin acı çeker, niçin? Ziverbey köşklerinden, Hattı Hümayun denen işkence karargahlarından geçer, niçin?"

(Dikili konuşması, 12 Temmuz 1986)

12 Mart 1971 tarihinden sonra kendilerine devlet zoruyla "Atatürkçülük" etiketi yapıştıran yetkili ve etkililerin gölgeleri altında kurulan "Kontrgerilla" örgütü, önce işkence yöntemleriyle suç ve suçlular yaratmış, bundan sonra da yeniden saldırılar düzenleme görevini üzerine almıştır.

Bu yasadışı örgütte bulunanların adları birçok sorumlularca bilinmesine rağmen, bu "cunta karargahına" kimse elini sürememiştir!

(Yeni Ortam, 19 Şubat 1975, Güç Günler)

Kontrgerilla var mıdır yok mudur?

Bu tartışma 12 Mart döneminde ünlü Ziverbey Köşkü'nde sorgu yapan görevlilerin işkenceli sorgulardan geçirdikleri sanıklara "Burası kontrgerilla teşkilatıdır. Burada kanun yoktur" diye gözdağı vermeleri ile ortaya çıkmıştır. Bu yüzden, "kontrgerilla var mıdır yok mudur" tartışmalarına işkenceli sorgulardan başlamak gerekir.

Ziverbey Köşkü'nde birçok seçkin aydını, kurmay subayı ve generali sorguya çeken ve sorgulara "Burası kontrgerilla teşkilatıdır" diye başlayan bu görevliler, yetkilerini hangi yasadan alıyorlardı ve niçin "Burası kontrgerilla teşkilatıdır" diyorlardı?

(Cumhuriyet, 28 Ocak 1986, Kontrgerilla)

"Kontrgerilla", Amerikan Silahlı Kuvvetleri tarafından yönetilen Panama'daki "Antigerilla okulu" ile, Washington'da "Uluslararası Polis Akademisi"nde okutulan bir dersin adıdır. Bu derslerde, solcu ayaklanma ve devrimci eylemlere karşı alınması gereken tedbirler konu edilmektedir.

"Kontrgerilla" üzerinde yazılan kitaplarda yer alan siyasal değerlendirmelerde, Amerika'nın bütün yoksul ülkeler halklarını birer "rehine" olarak tuttuğu ve bazı ülkelerde de, reform girişimlerini istediği ölçüde tutmak gibi taktikleri olduğu da yazılmaktadır.

(Cumhuriyet, 3 Nisan 1976, Kontrgerilla Taktikleri)

Şili'de, Bolivya'da, Uruguay'da ve Yunanistan'da faşist darbeleri yöneten subayların çoğu Panama Kanalı'ndaki "Antigerilla Okulu" yetiştirmeleridir. Son on yılda girişilen askeri darbelerin amaç ve yöntemleriyle birbirlerine benzemeleri ve darbeden sonra uygulanan işkence yöntemlerinin de birbirinin aynı olması, bu bakımdan şaşırtıcı olmalıdır.

12 Mart 1971 tarihinden sonra kendilerine "kontrgerilla" adı verilen örgütün uyguladığı işkence yöntemleri, Şili'de, Uruguay'da, Yunanistan'da uygulananların aynıdır.

(Yeni Ortam, 21 Ocak 1975, 'Necmettinler')

"Antigerilla Okulu"nun Türkiye'deki "şubesi" olan "Kontrgerilla" adlı gizli örgüt kimlerden oluşmaktadır? Bazı yasal yetkileri üzerlerinde taşıyarak bu örgütte çalışanların kimliklerini, devletin bazı yetkilileri bilmektedir. Bu adları 12 Mart'ın karanlıklarına gömmeye kimsenin hakkı yoktur. Hiçbir sünger, bu adları belleklerden silmemelidir.

(Yeni Ortam, 27 Ocak 1975, Size Başvuruyorum)

12 Eylül öncesini yaşadık. Türkiye'de 30-35 yıl ele alınırsa her 4 yıla bir genel seçim, her üç yıla bir sıkıyönetim, her 10 yıla bir askeri yönetim düşüyor.

Bu demektir ki; biz demokrasi denen sistemi benimsememiştir, uygulamamıştır, anlayamamıştır, algılayamamıştır. Bir ülkede 10 yılda bir ihtilal olur, bir başbakan, yine iki bakan ipi çekilir. İki yıl sonra bu ihtilali yapan

kadronun içinden bir kurmay albay ve bir binbaşı ipe çekilir. Daha sonra üç genç ipe çekilir ve daha sonra idam sehpaları kurulursa ve daha sonra 5 bin cinayetin dosyaları mahkemelerde üst üste gelirse, o zaman ülkede işleme-
yen bir şey, anormal bir gelişim var demektir.."

(Almanya konuşması, 1984)

Türkiye’de bir terör dönemi yaşadık. Bu terör dönemini bir bize yakın bir iktidarla yaşadık, bir de bize düşman bir iktidarla yaşadık. Her iki iktidarın da olaylara bakış açısına tanık olduk.

Ben Uğur Mumcu olarak ruhsatlı, emniyeti açık tabanca taşımaktaydım. Her an bir saldırı beklemekteydim, 12 Eylül’e kadar böyle yaşadım.

Her gün bir arkadaşımız öldürülmekteydi. Hiç unutmam, Doçent Bedrettin Cömert, gazeteye yazı getirdi, ertesi sabah öldürüldüğünü öğrendik. Bir gün sonra da cenazesini kaldırdık. Doğan Öz, yiğit bir savcıydı, Ankara Cumhuriyet Savcı Yardımcısı, yakın arkadaşımızdı. MHP ve ülkücü örgütlerin üstüne gittiği için kapısı önünde pusu kurularak öldürüldü...

Bunları yaşadık her gün...

(Almanya konuşması, 1984)

Ecevit hükümeti döneminde iki yıl içinde siyasal nedenlerle öldürülenlerin sayısı 2245’tir. Yetmiş günlük Demirel hükümetinde siyasal nedenlerle öldürülenlerin sayısı şimdiden 504’ü bulmuştur!

(Cumhuriyet, 1 Şubat 1980, İpekçi’yi anarken)

Bu bir karanlık dünyadır, bu karanlık dünya en dip köşelerine kadar aydınlanmadan, Türkiye’de devletin, demokrasinin, anayasal düzenin sağlıklı işlemesine hiç mi hiç olanak yoktur.

Bir devlet ki, yurda iki yılda sokulan iki buçuk milyar liralık silahın teröristlere nasıl sağlandığını bile araştırmaz, araştıramaz; bu devletin terörizmi önlemesi düşünülemez. Önce bu konu aydınlığa kavuşacak: Bu silahları yurda kim sokuyor? Terörizmi kim "finanse" ediyor? Kim ödüyor bu iki buçuk milyar Türk liralık silahın parasını? Kim, kimler?..

(Cumhuriyet, 22 Mayıs 1980, Son saldırı)

Gerçek sorumlular yirmi yaşındaki katiller değil, onlara bu silahları veren, yüreklerine bu kör kini dolduranlardır.

Gencecik çocuklar bunlar. On dokuz yaşında, yirmi yaşında, yirmi bir yaşında, babaları, dedeleri olacak yaşta insanların gözleri önünde öldürülü-

yorlar. Savcısı, yargıcı, politikacısı, yazarı, çizeri, profesörü, doçenti ve sokaktaki vatandaşı ile yaşıyoruz bunları bir bir. Elimizden de hiçbir şey gelmiyor. Bir kanlı serüven izler gibi izliyoruz bunca olayı. Elimiz kolumuz bağlı sanki.

(Cumhuriyet, 23 Şubat 1977, Vur Öldür Yaşatma)

Terörün amacını bilmeyen kalmadı. Kargaşa ortamı içinde bir "iktidar boşluğu" yaratmak, sonra da bu boşluğu "otoriter yönetim" görüntüsü altında bir "faşist diktatörlük" kurarak doldurmak...

Bunun için toplumdaki bazı kesimleri alabildiğine silahlandırıyorlar. Silahlı sağ, siyasi partilerin yönetim birimlerine kadar uzanıyor.

Acımasızca işlenen cinayetlerle solda tepkiler oluşturmak ve bundan sonra da bu tepkilerin duygusal çalkantısı içinde sol kesimin bazı gruplarını silahlı eyleme itmek planı, çok açık ortada!..

- Sağ da sol da silahlı...

Askeri müdahaleler için en beylik gerekçelerden biri budur!.. Sağın ve solun silahlanması, silahlı grupların çatışması, bu çatışmaların bir türlü durdurulamaması, otoriter rejim özlemcilerinin abarta abarta ve ballandıra ballandıra kullandıkları gerekçelerdir.

(Cumhuriyet, 1 Kasım 1978, İşin Başı)

Rıfat Yıldırım, Bedrettin Cömert'i öldüren katil, Frankfurt'ta istasyon yakınında bir dükkanda eroinle yakalandı ve itiraflarda bulundu, "Ben ülkücü örgüt adına bu eroin kaçakçılığını yapıyorum" diye. Çok ünlü Türkler; Oral Çelik, Abdullah Çatlı, Abdi İpekçi'nin öldürülmesinde silahı sağlayan, planı yapan Mehmet Şener, bunlar da uyuşturucu madde kaçakçılığı yapmakla suçlanıyorlar.

(Almanya konuşması, 1984)

Mehmet Ali Ağca, "İpekçi'nin öldürülmesi kararı, kasım ayı ile aralık ayı içinde planlandı" diyor. İpekçi, 12 Ekim tarihinde başlayıp, 23 Ekim tarihine kadar sürdürdüğü kaçakçılık yazılarından sonra, kaçakçılık konusunda bir başka önemli dosyanın üzerinde çalışırken öldürülmüştür.

Gün Sazak'ın solcu teröristlerce öldürülmesi, bu cinayet zincirinin bir başka halkasıdır. Bütün bunlar rastlantı mı? Yoksa, Mafya'nın karanlık dosyalarını açan İtalyan yargıcın sol görüntülü bir terör örgütünce öldürülmesi gibi bu cinayet de bilemediğimiz bir oyunun parçası mıydı?.. Şaşırtıcı rast-

lantılarla dolu olan bu terör dünyasında her olay en umulmaz olasılıkları ile birlikte araştırılmalıdır.

(Cumhuriyet, 7 Mayıs 1984, 'İz Sürerken')

O zaman Türkiye'de terörün arkasında çok çok büyük güçlerin bulunduğu sonucuna varıyorsunuz. Vasıla diye bir gemi geliyor, İstanbul'da aranıyor. Makine yedek parçası yazıyor konşimentoda, roketatar mermileri ele geçiyor. Gönderen Kintex şirketi. Kimdi Kintex şirketinin Türkiye temsilcileri?

(Almanya konuşması, 1984)

Böylesi bir ortamda olanlara hiç şaşdırmamak gerekirdi. Bundan sonrası "yağmur yağması" gibi doğaldır. Belli koşullar belli sonuçları doğurur. Darbe koşulları bir kez oluşturulunca sonuçlardan da kaçınılamaz. Önemli olan bu koşulların oluşmasına engel olabilmektir.

Bilinen kuraldır; yönetemeyeni yönetirler. Yine bilinen bir başka kuraldır: Doğan "iktidar boşluğunu" gelir bir silahlı güç doldurur. 12 Eylül'de olan da budur.

12 Eylül'de yönetime el koyan askerler, soruşturmaları terör eylemleri ile sınırlı tutup bu eylemleri yönlendirenleri yakalamaları gerekirken, yapay siyasal davalarla ülkede faşizm rüzgarları estirdiler. Bununla da yetinmediler, kâr, faiz ve rant gelirini artırıp, emek gelirlerini azaltan ekonomik modeli de silah zoruyla uygulayarak bugünkü adaletsiz toplum düzeninin oluşumunda büyük roller oynadılar. İslamcı akımların gelişmesine de bilerek ya da bilmeyerek destek oldular.

(Cumhuriyet, 14 Eylül 1990, 10 Yıl Sonra)

Silahlı sağ eylemciler de, silahlı sol eylemciler de, PKK örgütü de uyuşturucu madde satmakta, buna karşılık silah sağlamaktadır. Ve bu çok uluslu siyasette, birtakım ülkelerin sınırlarından silahlar vızır vızır geçerek Türkiye'ye sokulmaktadır. 12 Eylül öncesi 822 bin silah, milyonlarca mermi sokulduğu anlaşıldı. Bu silahların 10'da 9'u NATO ülkelerinde üretilmiştir ve bir Varşova Paktı üyesi olan Bulgaristan topraklarından ve bir Bulgaristan devlet şirketi olan Kintex aracılığıyla Türkiye'ye sokulmaktaydı. Kintex şirketinin Türkiye temsilcileri de milliyetçi muhafazakar politikacıları. Avukatları da bir eski milli istihbarat görevlisi idi. Bu denklemi çözenin olanağı yok.

(Harp Akademileri Konferansı konuşması - 13 Ocak 1993)

Sağcı bir militanda Sovyet yapısı Kalaşnikof, solcu bir militanın elinde Amerikan yapısı Smith Wesson ne arardı? 'Solcular, Sovyet silahlarını, sağcılar, Amerikan silahlarını kullanır' gibisinden genellemelerin olaylara hiç uymadığını biliyoruz. Solcuların elinde Sovyet ve Çin silahları, sağcılarının elinde de Amerikan silahları görüldüğü gibi, bunun tersi örneklere de çok rastlanmaktaydı; solcudaki Amerikan silahı, sağcıdaki Sovyet silahı da ele geçmiyor değildi.

Mermiye gelince, o da ilginç: Mermiler de "Gecco" adlı Alman firmasından geliyordu...

Neydi bunların anlamı?.."

(Cumhuriyet, 24 Şubat 1981, Silah Pazarı)

Silah kaçakçısının siyasal amacı yoktur; onun amacı, terör pazarında para kazanmaktır. Ancak, terörün örgütlenmesinde kaçakçının teröristle örgütsel ve eylemsel beraberliği söz konusudur. Bu beraberlik, terör olayının maddi oluşumu ile "çokuluslu" yanını gösterir.

(Cumhuriyet, 4 Ağustos 1981, 'Örgütlü Suç')

Terör çokuluslu boyutta olunca, bu teröre karşı alınacak önlemlerin de çokuluslu olması gerekir. "ASALA" gibi örgütler, üç beş tane gözü dönmüş teröristten oluşuyorsa, bunların hakkından gelmek hiç de güç değildir. Yok eğer bu örgütler, hemen hemen her ülkede, birtakım çevrelerden yardım ve destek alıyorsa –ki öyle görünüyor– olayın niteliği değişmektedir.

Teknik dinlemenin, haber alma olanaklarının ulaştığı aşama, akıllara durgunluk verecek durumdadır. En gelişmiş aygıtlarla donanmış güvenlik örgütlerinin, hele FBI, CIA, KGB ve benzeri kuruluşların, Ermeni terör örgütlerini bilmemeleri düşünülemez. Hiç şüpheniz olmasın, bu örgütlerde, Ermeni terör çetelerinin mali kaynakları başta olmak üzere, her türlü bilgi vardır. Ermeni terör örgütlerine, bu haber alma kuruluşlarının en hünerli ajanları bile yerleştirilmiştir.

Öyleyse nedir bu? Yıllarca Türk diplomatlarına karşı sürdürülen, Avustralya'dan Kanada'ya kadar, hemen hemen her ülkede Türk temsilcilerine karşı yöneltilen bu saldırıların, büyük haber alma kuruluşlarınca bilinmemesi düşünülemez.

(Cumhuriyet, 10 Nisan 1982, 'İç ve Dış Terör')

Bir başka önemli bir olgu var: PKK terörü ve ASALA terörü arasındaki ilişki. ASALA terörü biliyorsanız, Kıbrıs Barış hareketinden sonra başladı.

Daha önce yok muydu Ermeni iddiaları? Ama neden teröre dönüştü? Kıbrıs Barış hareketinden sonra dönüştü. İç terörle eşgüdümlü biçimde 1980'e doğru tırmandı, 1982'de sahneden çekildi ve Lübnan'da PKK ile ASALA arasında bir toplantı oldu, ondan sonra PKK terörü başladı...

(TRT 'Sınır Ötesi' programı, 1992)

PKK eylemleri 15 Ağustos 1984 günü başladı. Kürdü Türk'e, Türk'ü Kürde; Ermeni'yi Türk'e, Türk'ü Ermeni'ye; Alevi'yi Sünni'ye, Sünni'yi Alevi'ye düşman eden, emperyalizm ve emperyalizmin Ortadoğu'daki çıkarlarıdır.

Dün öyleydi, bugün de öyle...

(Cumhuriyet, 29 Temmuz 1992, Kürt-Ermeni)

Kim destekliyor PKK'yı?

PKK örgütünün genel karargahı, "Beka Vadisi"ndeki kamplardır. Kuzey İran'da da PKK kamplarına rastlandığı ileri sürülüyor. Abdullah Öcalan'ın, ayrıca Suriye'nin başkenti Şam'da bir evi bulunuyor.

PKK, Avrupa'nın birçok ülkesinde de örgütlenmiş durumdadır. Örneğin PKK'nın Almanya'daki yayın organları "Berxwedan" ve "Serxvedun" adlı gazeteler de Bonn ve Köln'de yayınlanmaktadır.

Alman terör örgütü "Baader-Meinhoff" çetelerinin Türkiye'de örgütlenmesine izin verilse, acaba Alman hükümeti ne düşünürdü? "İrlanda Kurtuluş Ordusu" IRA'nın Ankara ve İstanbul'da temsilcilik açmalarına ses çıkarılmasa; İngiltere hükümeti, Türkiye Cumhuriyeti hükümetine karşı nasıl bir tepki gösterirdi? Fransız "Front de Liberation de is Bretonne" ve "Action pour la Renaissance de la Corse" adlı terör örgütlerine Türkiye kucak açsaydı, Fransız hükümeti ne derdi?

PKK, bir terör örgütüdür ve bu terör örgütü NATO ülkelerinin başkentlerinde ve büyük kentlerde kolayca örgütlenme ve çalışma olanağı bulmaktadır.

Bunlar, bütün dünyanın gözü önündeki açık desteklerdir.

(Milliyet, 24 Mart 1992, Lübnanlaşmak)

"Çekiç Güç" ne anlama geliyor?

Çekiç Güç, ülke savunmasının bir bölümünü "taşeron" vermek anlamına geliyor. Hem bu anlama geliyor, hem de Irak'ın iç işlerine karışma anlamına.

İşlev, bunlarla da bitmiyor. "Çekiç Güç", Kuzey Irak'ta oluşan "Kürt Federe Devleti"nin kurulup gelişmesini sağlıyor. Bu gelişme Kürtler açısından, "Sevr Anlaşması"nın yetmiş iki yıl sonra uygulanması anlamına da geliyor.

Sevr Anlaşması'ndan önce 1929 Şubat'ında Londra Konferansı ve aynı yıl nisan ayındaki San Remo Anlaşması, Kürtlere yerel özerklik vermiş, bu model, Sevr Anlaşması'nın 62-64. maddeleri ile biçimlendirilmek istenmişti.

Aynı oyun yine sahnededir: Önce "Çevik Güç", sonra "Çekiç Güç"... ABD, Ortadoğu'yu gün geçtikçe egemenliği altına alıyor.

(Cumhuriyet, 23 Aralık 1992, Taşeron)

Dünya, tıpkı I. Dünya Savaşı öncesi olduğu gibi, pergelle cetvelle bölünüyor ve pergelle, cetvelle sınırlar çiziliyor. 1933 yılında Amerikan şirketleri Suudi Arabistan petrolerini ele geçirdiler. Aramco şirketini kurdular. Yine Batılı petrol şirketleri, İran'da Dr. Musaddık'ı devirdikten sonra İran petrolerine egemen oldular. İşte bugün Kuzey Irak'ta yaşanan kavga, yıllık 16 milyar dolar olan Musul ve Kerkük petrolerine Batı şirketlerinin egemen olma kavgasıdır. İşte bu kavga için Kürt Türk'e, Türk Kürt'e kırdırılıyor. Bunu çok açık şekilde görmemiz lazım.

(Berlin konuşması-1992)

İnsan hakları ve insan haklarının en önemlisi olan yaşama hakkı herkes için savunulmalıdır.

Evinin girişinde kurşunlanan Prof. Muammer Aksoy için de... Gazeteci Çetin Emeç için de... Evine gönderilen bomba ile öldürülen Doç. Bahriye Üçok için de.. Turan Dursun için de... Albay Durmuş Akşen için de... Hiram Abas için de... Korgeneral Hulusi Sayın ve İsmail Selen için de... Orgeneral Adnan Ersöz ve Oramiral Kemal Kayacan için de...

Yaşama hakkında ne ırk ayrımı vardır, ne meslek, ne görev, ne rütbe ve ne siyasal görüş farkı!

(Cumhuriyet, 12 Ağustos 1992, Değer Yargıları)

Terörün sağı solu olmaz. Katilin sağcısı solcusu olmaz. Katil katildir. Sağcı, solcu veya etnik, hiçbir cinayet haklı görülemez. Dünyadaki temel norm budur.

(Harp Akademileri Konferansı konuşması - 13 Ocak 1993)

Terör bir insanlık suçudur. Bu terör, kim tarafından yapılırsa yapılsın, devlet tarafından da yapılırsa yapılsın, PKK gibi, Dev-Sol gibi ya da ülkücü gruplar gibi ya da İslamcı terör grupları gibi. Terörün bir tanesinden yana olmak ya da bir tanesine hoşgörüyle bakmak ya da bu olayları suskunlukla geçirmek, bir insanlık suçudur.

(Berlin konuşması, 1992)